

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ЩОМІСЯЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ЛИСТОПАД 2023

ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ МЕДПРАЦІВНИКА: ЯКІ ІСНУЮТЬ БАР'ЄРИ ТА ЯК ЇХ ПОДОЛАТИ?

Фахівці Центру громадського здоров'я МОЗ України провели робочу зустріч з питань тестування на ВІЛ за ініціативою медичного працівника.

"Наша ціль залишається незмінною: щоб 95% людей, які живуть з ВІЛ, знали про свій статус", — заявила на відкритті заходу **Ольга Гвоздецька**, виконувачка обов'язків заступника генерального директора Центру громадського здоров'я.

"Символічно, що ця зустріч відбувається у Європейський тиждень тестування на ВІЛ та вірусні гепатит. Це — один з головних меседжів та основних кроків, від яких залежить весь каскад надання послуг з профілактики та лікування та ВІЛ. Звичайно, якщо не буде ефективного виявлення, лікувати ВІЛ буде дуже складно", — наголосила **Лариса Гетьман**, завідувачка відділу управління та протидії ВІЛ-інфекції ЦГЗ.

Лариса Гетьман за результатами заходу перерахувала виклики щодо ПТВ на 2024 рік: це — мотивація, удосконалення НПА, впровадження індикаторів, використання самотестування, активніше залучення ЗОЗ, боротьба зі стигмою й, звісно, навчання. Деталі — <https://bit.ly/3T0m4MZ>.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ ТА ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ: ПРОТЕСТОВАНИ = ВІЛЬНІ!

За статистикою, кожен четвертий в Україні не знає про свій ВІЛ-позитивний статус, а понад мільйон українців — інфіковані вірусним гепатитом С.

Тяжких наслідків для здоров'я можна уникнути, якщо вчасно здати аналіз, виявити небезпеку та розпочати лікування, яке в Україні є абсолютно безкоштовним. Аналіз крові на ВІЛ-інфекцію варто здати щонайменше раз у житті. Деякі випадки та категорії населення потребують особливої уваги та більшої кількості обстежень.

Пройдіть тестування на ВІЛ-інфекцію, якщо ви:

- мали статеві стосунки без презерватива;
- часто змінюєте статевих партнерів;
- користувались голкою від шприца, яку вже хтось використовував до вас;
- мали контакт з біологічними рідинами (кров, сперма, виділення зі статевих органів, слина з домішками крові, спинномозкова, амніотична, синовіальна, перикардіальна, плевральна рідини) іншої людини, наприклад при аваріях, травмуваннях, зокрема, під час виконання професійних обов'язків, при нещасних

випадках чи гендерному насиллі;

- мали операцію з пересадки органів. Деталі — <https://bit.ly/3QW6pMb>

ДЕ ПРОЙТИ ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ?

Вчасна діагностика на ВІЛ-інфекцію життєво важлива для початку лікування та зупинення передачі захворювання.

Зробити тест на ВІЛ і вірусні гепатити можна:

- у свого сімейного лікаря, педіатра чи терапевта;
- у найближчому Центрі СНІДу чи кабінеті "Довіри";
- у кабінетах інфекційних захворювань поліклініки або консультаційно-діагностичного центру;
- в неурядових організаціях;
- в мобільних амбулаторіях;
- за посиланнями <https://prozdorovia.in.ua> (опція замовлення тесту відкрита для людей, які заповнили анкету ризику та отримали високий та середній результат) та oraltest.org.ua.

Тестування на ВІЛ в Україні є добровільним, безкоштовним та конфіденційним. Ніхто не має права розголошувати ваш статус третім особам. При виявленні ВІЛ-інфекції потрібно якнайшвидше почати антиретровірусну терапію (АРТ), що забезпечить якісне життя та збереження здоров'я пацієнту. Люди з ВІЛ можуть вести нормальне життя, працювати, подорожувати, мати здорові стосунки і дітей. Головне — своєчасно приймати ліки, які наразі є доступними та безоплатними.

ЧОМУ ВАЖЛИВО РЕГУЛЯРНО ТЕСТУВАТИСЯ НА ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ?

Інфікування вірусами гепатиту С, В і D відбувається внаслідок контакту з інфікованою кров'ю або рідиною людини, під час спільного вживання наркотиків ін'єкційно, здійснення небезпечних ін'єкцій та інвазивних медичних маніпуляцій, переливання крові та її компонентів, отримання стоматологічних послуг, а також "послуг краси", що пов'язані із пошкодженням шкіри та можливою кровотечею: манікюр та педикюр, татування, пірсинг, шрамування тощо. ВГС передається також статевим шляхом. Зазвичай достатньо незначної кількості зараженої крові, щоб інфікуватися.

Ризики інфікуватися вірусними гепатитами є майже у кожного з нас. Отже, ми радимо зробити експрес-тест на виявлення гепатиту С і В хоча б раз у житті всім громадянам України (це доступно, звернувшись щодо консультації до сімейного лікаря, з яким у вас підписана декларація).

Рекомендуємо посилити увагу до здоров'я та проходити скринінг на вірусні гепатити щороку категоріям населення за лінком: <https://bit.ly/3sRi8DO>.

У КИЄВІ ВІДБУЛИСЬ ТРЕНІНГИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ З ПОСЛУГ ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ-ІНФЕКЦІЮ

З 20 по 23 листопада фахівці Центру громадського здоров'я проводять тренінги для працівників неурядових організацій на тему: "Послуги з тестування на ВІЛ-інфекцію".

Мета тренінгів — підвищення якості знань з послуг тестування на ВІЛ (ПТВ), техніки проведення тестування на ВІЛ, забезпечення точ-

ності та якості результатів тестування, проведення мотиваційного консультування за результатом тестування. Всього у заходах взяли участь близько 100 соціальних працівників.

Детальну інформацію шукайте за посиланням: <https://bit.ly/3RhNP2k>.

НОВЕ ОПЕРАЦІЙНЕ КЕРІВНИЦТВО ВООЗ ЩОДО ТУБЕРКУЛЬОЗУ

ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ ТА РОЗЛАДИ, ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ ВЖИВАННЯМ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН

Поширення ТБ пов'язане з п'ятьма основними факторами ризику для здоров'я в усьому світі, а саме: цукровим діабетом, ВІЛ, курінням та недоїданням, а також розладами, пов'язаними зі вживанням алкоголю. Про вплив цих факторів ризику на глобальний тягар ТБ щорічно повідомляється у Глобальному звіті ВООЗ щодо туберкульозу.

Інші важливі фактори ризику для здоров'я щодо ТБ включають силікоз та розлади, пов'язані зі вживанням психоактивних речовин. У хворих на ТБ також часто розвиваються інші супутні захворювання, зокрема захворювання легень, психічні розлади та вірусний гепатит.

У людей, хворих на ТБ, також можуть спостерігатись супутні захворювання або фактори ризику для здоров'я, які вимагають цілісного особистісно-орієнтованого лікування у контексті універсальним охоплення послугами охорони здоров'я. Майже 1 мільярд осіб в усьому світі живуть з психічним порушенням.

У людей, хворих на ТБ, вищий ризик психічних розладів та розладів, пов'язаних зі вживанням психоактивних речовин. Це супутнє захворювання негативно впливає на здатність людини дотримуватись режиму лікування та санітарно-епідемічного режиму. Воно також може погіршити стан, підвищити ризик поганих результатів лікування ТБ та знизити якість життя, пов'язану зі здоров'ям. Дослідження демонструють, що депресія може підвищувати ризик ТБ.

Деякі протитуберкульозні препарати пов'язані з депресією, тривожністю та/або психозом, що може потребувати тимчасового або повного припинення прийому потенційного засобу та/або початку додаткового психофармакологічного лікування.

Розлади, пов'язані із вживанням алкоголю, суттєво підвищують ризик розвитку ТБ.

Психологічний стрес, пов'язаний зі стигмою та дискримінацією, також може спровокувати або погіршити психічні розлади або розлади, пов'язані із вживанням психоактивних речовин, у пацієнтів.

У багатьох людей, хворих на ТБ, особливо лікарсько-стійкий ТБ, спостерігається певний ступінь психічного розладу, пов'язаного із захворюванням, його лікуванням та ускладненнями та/або стигмою, пов'язаною з туберкульозом.

У новому керівництві міститься наступна інформація:

- Психічні розлади та розлади, пов'язані зі вживанням психоактивних речовин: загальна інформація та обґрунтування.
- Особистісно-орієнтоване лікування психічних розладів та розладів, пов'язаних зі вживанням психоактивних речовин, у хворих на туберкульоз.
- Виявлення та лікування психічних розладів та розладів, пов'язаних із вживанням психоактивних речовин, у хворих на туберкульоз.
- Основні психічні розлади у людей, хворих на ТБ включають депресію, тривожність, психоз, розлади, пов'язані із

вживанням психоактивних речовин, та суїцидальну поведінку.

- Профілактика, своєчасне виявлення, моніторинг та лікування психічних розладів та розладів, пов'язаних із вживанням психоактивних речовин, полегшують психічні розлади та покращують результати лікування ТБ.

В ідеалі кожна людина, хвора на ТБ, мала пройти обстеження на наявність зазначених вище психічних розладів або розладів, пов'язаних зі вживанням психоактивних речовин, до або після початку лікування ТБ, а також під час звичайних обстежень.

На сайті ЦГЗ переклад українською мовою — <https://bit.ly/3RsG1ev>.

УКРАЇНА ПРЕЗЕНТУВАЛА ПЕРЕДОВИЙ ДОСВІД НА ВСЕСВІТНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗІ ЗДОРОВ'Я ЛЕГЕНІВ UNION

Фахівці Центру громадського здоров'я взяли участь у Всесвітній конференції зі здоров'я легенів-2023 UNION у Парижі. Вона проводиться щорічно понад 100 років, щоб представити останні наукові дослідження з усіх аспектів здоров'я легенів. Ключовим меседжем цього річного заходу стало питання реалізації даних дослідження у практиці, а також прагнення до політики й рішень у сфері охорони здоров'я, що ґрунтуються на фактичних даних.

Команда Центру громадського здоров'я потужно представила Україну та національну протитуберкульозну програму. Фахівці брали участь у дискусіях, презентували досвід за низкою стратегічно важливих напрямів, в яких Центр громадського здоров'я посідає лідерську позицію, а також поділилися досвідом боротьби з туберкульозом в умовах повномасштабної війни проти України.

Так, Центром громадського здоров'я були представлені виступи за темами:

- вплив викликів, пов'язаних з війною на

спроможність Національної ТБ-програми;

- вплив воєнних викликів в Україні на спроможність національної протитуберкульозної програми та регіональних закладів: основні виклики та шляхи їх подолання;
- програмне впровадження ВРАЛ/М: досвід України;
- програмне управління та ведення лікарсько-стійкого туберкульозу в Україні;

- результати операційного дослідження "Оцінка ефективності та безпеки лікування рифампіцин-резистентного туберкульозу режимом ВРaL в Україні";
- удосконалення заходів інфекційного контролю щодо зниження захворюваності на туберкульоз серед протитуберкульозного персоналу в Україні протягом 2018-2022 рр.

"Наш передовий досвід стратегічно важливий для євро регіону ВООЗ, всього світу і ми пишаємося тим, що за підтримки політичного керівництва МОЗ України, глобального партнерства з євроВООЗ, Stop TB Partnership,

TB Alliance, Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією, USAID та національними партнерами нам вдалося стати лідером у сфері подолання туберкульозу та контролювати ситуацію за цим напрямом", — зазначила завідувачка відділу управління та протидії туберкульозу Центру громадського здоров'я Яна Терлеєва.

Під час заходу лікарка-фтизіатриня ЦГЗ Олеся Медведєва представила результати операційного дослідження "Оцінка ефективності та безпеки лікування рифампіцин-резистентного туберкульозу режимом ВРaL в Україні". Деталі — за посиланням: <https://bit.ly/47zgGVy>.

ДОСЯГНЕННЯ ТА ВІДКРИТІ ПИТАННЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ ПАЛІАТИВНОЇ ТА ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ: ФАХІВЦІ ЦЕНТРУ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ВИСТУПИЛИ НА IV НАЦІОНАЛЬНОМУ КОНГРЕСІ

Фахівці Центру громадського здоров'я взяли участь в IV Національному Конгресі з паліативної та хоспісної допомоги "Війна і ми. Паліативна допомога в Україні: виклики, ризики та перспективи".

На паліативному лікуванні та догляді людей з туберкульозом акцентувала увагу завідувачка відділу управління та протидії туберкульозу Центру громадського здоров'я Яна Терлеєва.

"Сьогодні туберкульоз є виліковною хворобою. Разом з МОЗ, регіональними протитуберкульозними службами за підтримки Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією та у співпраці з Інститутом фтизіатрії та кафедрами фтизіатрії ми кардинально змінили ситуацію стосовно паліативного лікування та догляду людей з туберкульозом. За 5 років в 10 разів зменшилася кількість людей, яким ми не могли призначити лікування. Це стало мож-

ливим завдяки впровадженню за лідерства Центру нових стандартів медичної допомоги при туберкульозі, нових ліків, програм комплексного догляду. Ми будемо і надалі працювати, щоб усі українці могли одужати і зазнавали якнайменше страждань під час лікування", — зазначила Яна Терлеєва.

Вона додала, що в Україні впровадження сучасних підходів до організації надання паліативної допомоги хворим на туберкульоз є складовою державної політики щодо забезпечення якісної і доступної протитуберкульозної медичної допомоги.

За словами Яни Терлеєвої, Україна досягла значних успіхів у сфері надання паліативної допомоги хворим на туберкульоз. Серед них:

- ухвалення Закону "Про подолання туберкульозу в Україні";
- Україна стала першою серед європейських країн, яка запровадила нові Стандарти медичної допомоги "Туберкульоз", засновані на найновіших рекомендаціях ВООЗ та принципах доказової медицини;
- покращення діагностики туберкульозу та стійких його форм (протягом 2-х годин не лише здійснюється діагностика ТБ, а й визначається стійкість збудника до протитуберкульозних препаратів);
- за вагомого внеску МОЗ, ЦГЗ та за підтримки гранту Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією забезпечено повний доступ до

ліків, включно із інноваційними навіть в умовах повномасштабної війни проти України;

- за координації ЦГЗ впроваджено 3 новітні лікарські засоби, які дали змогу скоротити терміни лікування з 18 місяців до 6 місяців та покращили результати лікування стійких форм ТБ з 65 % у 2020 році до 87% у 2022 році у дослідженнях;
- наразі реалізуються комплексні програми медико-соціального супроводу в масштабах всієї країни за підтримки гранту Глобального фонду, а починаючи з 2023 року і за державні кошти.

За результатами Конгресу IV Національного Конгресу з паліативної та хоспісної допомоги, учасники затвердили резолюцію, згідно із якою ГО "Українська ліга розвитку паліативної та хоспісної допомоги" спільно із державою та суспільством, військовими та фахівцями Центру громадського здоров'я продовжуватимуть розвивати сферу паліативної допомоги в Україні.

Деталі — на сайті ЦГЗ: <https://bit.ly/3td39Ea>.

ДОСЛІДЖЕННЯ З ВІДЕОНАГЛЯДУ ЗА ПАЦІЄНТАМИ ЗПТ

23 та 24 листопада за підтримки Гранту Глобального фонду з боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією відбулася дводенна робоча зустріч, присвячена результатам реалізації пілотного проєкту "Дослідження з відеонагляду за пацієнтами замісної підтримувальної терапії (ЗПТ)".

Під час дослідження пацієнти, які впродовж 2 місяців щоденно виходили на відеонагляд з медсестрою сайту прийому ЗПТ, щоб прийняти під її контролем препарат (метадон або бупренорфін), переходили на самостійний прийом.

86,7% (320 осіб) пацієнтів ЗПТ було переведено на самостійний прийом, а це високий показник ефективності проєкту.

За результатами зустрічі абсолютна більшість

схвалила цей вид прийому препарату. Що це може означати для пацієнта? Це — економія коштів та часу на щодення добирання на сайт прийому ЗПТ, а також швидкий перехід на самостійний прийом. Для закладу це — суттєве зменшення на сайт ЗПТ та на медпрацівників.

Деталі — <https://bit.ly/46JSAXf>.

"ВАКЦИНУЙ ВАЖЛИВОГО СЕБЕ!": ЦГЗ, ВООЗ ТА ЦКПХ ЗАПУСТИЛИ ІНФОРМАЦІЙНУ КАМΠΑНІЮ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

Мета інформаційної кампанії — нагадати населенню, що в епідсезон гострих респіраторних захворювань необхідно зробити щеплення від COVID-19. Першочергова ціль — достукатись до людей літнього віку, які живуть у сільській місцевості, адже саме вони у групі ризику і при цьому часто відкладають піклування про себе і своє здоров'я.

Кампанія включає розміщення зовнішньої реклами із закликами вакцинуватися, радіоролик з корисними порадами, серію

дописів для соцмереж, залучення громад через популярні месенджери та групи. Провакциновані пацієнти отримають від мобільних бригад брошури та листівки з корисною інформацією про здоров'я та екторбинки.

"У зв'язку з епідсезоном в Україні ми спостерігаємо збільшення кількості хворих на COVID-19. Це є прогнозованим під час осінньо-зимового періоду. Єдиним методом профілактики захворювання є вакцинація, яка здатна вберегти від тяжких ускладнень. Наразі в Україні достатньо вакцини проти COVID-19. Особливо важливо робити щеплення особам з групи ризику. Це — люди старші 60 років; особи з хронічними захворюваннями; ті, хто мав контакт з хворим на COVID-19 та медичні працівники", — зазначив Андрій Пашинний, завідувач відділу імунізації Центру громадського здоров'я.

Деталі — на сайті ЦГЗ: <https://bit.ly/3QMyuXu>

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ШТАМПУЙ ЗДОРОВ'Я: У ГОЛОВПОШТАМТІ ВІДБУЛАСЯ АКЦІЯ ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БОРОТЬБИ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ
ГРКИЙ ДОСВІД

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ГІРКИЙ ДОСВІД

Приходь на
безкоштовний
скринінг рівня
цукру в крові

• 14 листопада
10:00-15:00
Головноштамт

Цукровий діабет призводить до багатьох ускладнень та збільшує ризик передчасної смерті. Профілактика рятує!

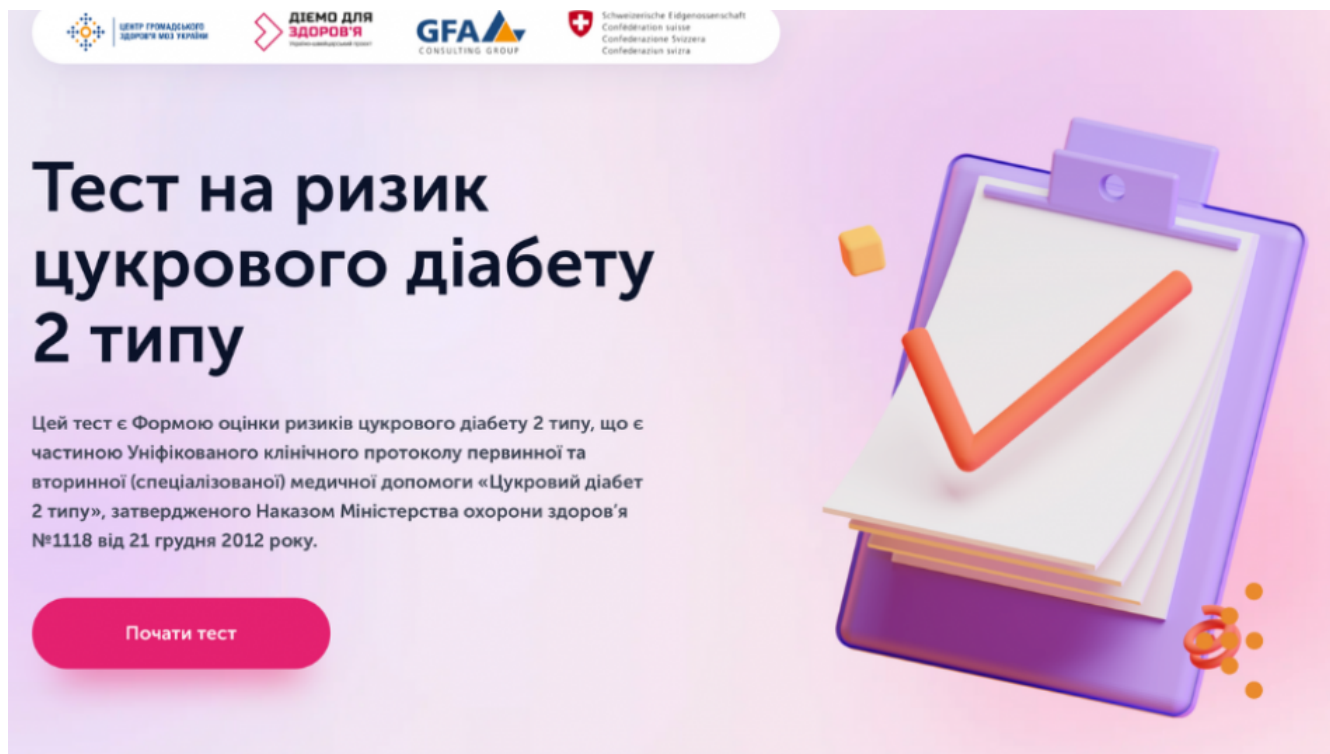
У Всесвітній день боротьби з цукровим діабетом, 14 листопада, у столичному головпоштамті провели безкоштовне вимірювання рівня цукру в крові для всіх охочих. Лише за першу годину акції скринінг пройшли понад 100 відвідувачів, загалом – більш ніж 200 людей перевірили рівень цукру.

Вимірювали рівень глюкози за допомогою швидких тестів. При відхиленні значень від норми, учасники отримували рекомендації звернутись до сімейного лікаря для консультації. У ході акції відвідувачі також мали змогу отримати корисні роздаткові матеріали з профілактики неінфекційних захворювань, щодо здорового харчування, рухової активності та "шпаргалки" з тренуванням відповідно до віку.

Захід організував Центр громадського здоров'я за підтримки Укрпошти та Київського благодійного фонду "Діабетик".

ОНЛАЙН-ТЕСТ НА ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

Цей тест є Формою оцінки ризиків цукрового діабету 2 типу, що є частиною Уніфікованого клінічного протоколу первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Цукровий діабет 2 типу», затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я №1118 від 21 грудня 2012 року.

Почати тест

Цукровий діабет в Україні посідає 3-тє місце за поширеністю після серцево-судинних хвороб та онкології. Окрім того, його перебіг часто безсимптомний, тому вчасна діагностика вкрай важлива. Найбільш поширеним, переважно серед дорослого населення, є цукровий діабет 2 типу.

Онлайн-тест Центру громадського здоров'я допоможе визначити індивідуальний ризик цукрового діабету 2 типу.

Тест можна заповнити самостійно або ж під час прийому в лікаря. Результат не є діагнозом, він вказує на ймовірний ризик виникнення хвороби. Лише сімейний лікар на основі результату може краще зрозуміти алгоритм подальших дій та дати вам відповідні рекомендації.

Посилання на тест: <https://diabetes.phc.org.ua/>.

СКРИНІНГ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ

Цукровий діабет стає дуже поширеною проблемою, тому дослідження та розробки у галузі медицини працюють над раннім виявленням цієї хвороби для ефективного лікування та управління. І саме скринінг – один з таких інструментів.

КОМУ ПОТРІБЕН СКРИНІНГ?

Зібрали в інфографіці та детальніше в матеріалі на сайті: <https://bit.ly/3SFq2L3>.

ВАЖЛИВО: всім, хто потрапляє під категорії ризику, слід консультиватися із лікарем щодо необхідності та регулярності скринінгу.

ЯК ЧАСТО?

Залежно від віку та факторів ризику: Для людей до 45 років, які не мають особливих факторів ризику, рекомендується проходити скринінг на цукровий діабет кожні 3 роки. У той же час, для тих, хто старше 45 років чи має збільшений ризик – раз на рік чи частіше. Визначити частоту скринінгу відповідно вашого стану здоров'я допоможе сімейний лікар.

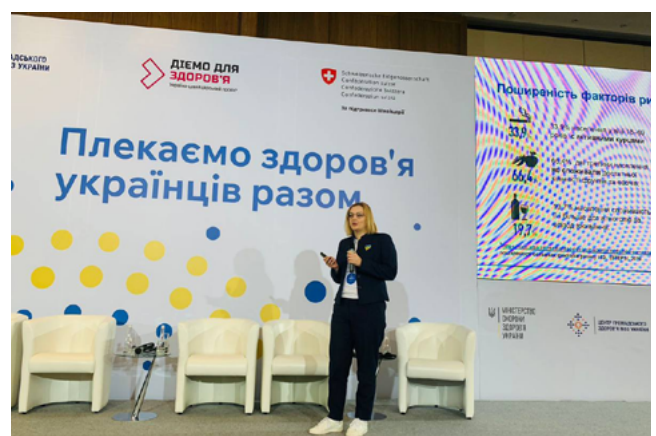
Під час вагітності: Жінкам, які мають фактори ризику цукрового діабету і вагітність, може бути рекомендовано проходити скринінг не тільки під час вагітності, але і після неї, щоб вчасно виявити можливі порушення метаболізму цукру.

Діти: Рекомендують проводити скринінг дітей із груп ризику кожні два роки, починаючи з 10-річного віку.

ФОРУМ З НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ: ПРЕДСТАВНИЦЯ ЦГЗ ОЗВУЧИЛА ФАКТОРИ РИЗИКУ НІЗ ТА ШЛЯХИ ЇХНЬОГО ПОДОЛАННЯ

В Україні неінфекційні захворювання (НІЗ) залишаються основною причиною захворюваності та передчасної смертності. Найефективнішим способом зменшити тягар НІЗ є запобігання їхньому розвитку шляхом вирішення поведінкових факторів ризику: вживання алкоголю та тютюну, надмірного споживання солі, недостатньої фізичної активності, надмірної ваги, а також незбалансованого харчування.

Під час свого виступу Анна Андрущак, заступниця генерального директора Центру громадського здоров'я, на Національному форумі з неінфекційних захворювань озвучила окремі результати національного дослідження щодо поширеності основних факторів ризику НІЗ (STEPS), проведеного у 2019 році:

- 33,9% населення віком 18–69 років – активні курці;
- 66,4% дві третини населення не споживали достатньої кількості фруктів та

- овочів (рекомендовано вживати щодня 400-600 г);
- 19,7% населення споживали 6 і більше доз алкоголю за епізод вживання;
- 44,9% населення додавали в їжу сіль або солоний соус під час приготування споживання їжі;

- 34,8% мають підвищений артеріальний тиск або гіпертензію;
- 59,1% мали надмірну вагу (ІМТ \geq 25 кг/м²).

Детальніше — за посиланням: <https://bit.ly/3Re3yiZ>.

ВСЕСВІТНІЙ ТИЖДЕНЬ ОБІЗНАНОСТІ ПРО СТІЙКІСТЬ ДО АНТИБІОТИКІВ

З 18 до 24 листопада відзначався Всесвітній тиждень обізнаності про стійкість до антибіотиків.

На жаль, нерідко люди приймають антибіотики не за призначенням лікаря або припиняють їхній прийом, не порадившись з медичним фахівцем. Такі дії призводять до антибіотикорезистентності — формування стійкості бактерій до антибактеріального препарату, який має їх знищити. Саме через це з кожним роком лікувати інфекційні хвороби бактеріального походження стає дедалі важче.

Чому антибіотикорезистентність загрожує людству? Тому що з часом інфекційні хвороби не зможуть лікувати звичними антибіотиками, а це призведе до зростання захворюваності та смертності.

Ви лишень уявіть, що такі поширені хвороби, як пневмонія та ангіна, зможуть часто бути смертельними через антибіотикорезистентність.

Перше й найважливіше правило для кожного: приймати антибіотики лише за призначенням лікаря! У жодному разі не вживати їх для профілактики захворювань чи під час грипу та застуд.

Проходьте повний курс прийому антибіотиків згідно з призначенням лікаря, не пропускайте прийом ліків, не переривайте лікування, навіть якщо вже вам стало краще.

Не використовуйте антибіотики, які залишилися після курсу прийому. Лікар призначив антибіотики вам, тому не діліться ними з друзями чи родичами й не "призначайте" їм лікування. Детальніше — на сайті ЦГЗ: <https://bit.ly/3uxqOzN>.

Щоб запобігти та контролювати поширення стійкості до антибіотиків, медичні працівники можуть:

- Запобігти інфекції, забезпечивши чистоту рук, інструментів та робочого місця.
- Призначати та відпускати антибіотики лише тоді, коли вони необхідні, відповідно до чинних рекомендацій.
- Говорити зі своїми пацієнтами про те, як правильно приймати антибіотики, про стійкість до антибіотиків та про небезпеку їхнього неправильного використання.
- Комунікувати зі своїми пацієнтами про профілактику інфекцій (наприклад, про вакцинацію, миття рук, безпечний секс і прикриття носа і рота при чханні). Подробиці — <https://bit.ly/46yCJuf>.

В УКРАЇНІ ВІДБУВСЯ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ З ХБРЯ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

15–17 листопада 2023 року Науково-технологічний центр України (НТЦУ) у співпраці з Центром громадського здоров'я МОЗ України та Національним медичним університетом ім. О.О. Богомольця успішно провели в Києві перший національний тренінг з ХБРЯ екстреної медицини.

Національний тренінг мав на меті підвищити готовність та реагування різних груп медичного персоналу на ХБРЯ надзвичайні ситуації. Тренінг об'єднав представників різних

секторів, включаючи громадське здоров'я, екстрені медичні служби, лікарів, медсестер, фельдшерів та керівників медичних установ.

Охоплюючи догоспітальний та лікарняний етапи медичної допомоги, тренінг складався зі спеціалізованих сесій для різних цільових груп. Учасники навчалися методів догоспітального управління, процедур дезактивації, координації та стратегічного планування в умовах ХБРЯ надзвичайних ситуацій.

МОНІТОРИНГ ЗА ПОШИРЕННЯМ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТА АНТИМІКРОНОЮ РЕЗИСТЕНТНІСТЮ: ФАХІВЦІ ЦГЗ ПРОЙШЛИ НАВЧАННЯ В ДАНІЇ ТА ОБМІНЯЛИСЬ ДОСВІДОМ З ІНОЗЕМНИМИ КОЛЕГАМИ

Фахівці Центру громадського здоров'я та представники обласних центрів контролю та профілактики хвороб зустрілись з датськими колегами в сфері громадського здоров'я у Копенгагені у межах програми обміну досвідом Данія-Україна за підтримки Європейського підрозділу Центру з контролю та профілактики захворювань (ECDC).

Українські фахівці пройшли навчання на базі Statens Serum Institut (SSI) та National Food

Institute — Technical University of Denmark (DTU). Під час зустрічі датські колеги поділились досвідом щодо моніторингу за поширенням збудників інфекцій та антимікробною резистентністю як серед людей, так і тварин та харчових продуктів.

Експерти SSI та DTU розповіли про свою систему нагляду за споживанням антимікробних препаратів та ключові аспекти впровадження їхнього раціонального використання в Данії.

ЦГЗ ДОЛУЧАЄТЬСЯ ДО ПРОЄКТУ JACARDI ЗІ ЗМЕНШЕННЯ ТЯГАРЯ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ І ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

Новий чотирирічний проєкт під назвою JACARDI ("Спільні дії щодо серцево-судинних захворювань і цукрового діабету") стартував у Римі 27 листопада 2023 року. Центр громадського здоров'я долучиться до нього в межах програми EU4Health.

EU4Health сприяє розв'язанню довгострокових проблем зі здоров'ям шляхом створення міцних, стійких і доступних систем охорони здоров'я. Її загальний бюджет на 2021–2027 роки складає 5,3 млрд євро.

До ініціативи JACARDI залучені міністерства, органи охорони здоров'я, неурядові організації та університети, спрямована на допомогу ЄС у зменшенні тягара серцево-судинних захворювань (ССЗ), цукрового діабету та пов'язаних з ними факторів ризику як на індивідуальному, так і на суспільному рівнях.

JACARDI — спільна європейська відповідь на проблему ССЗ та цукрового діабету. Вона спрямована на впровадження перевірених та ефективних практик у лікуванні серцево-судинних захворювань та цукрового діабету шляхом виконання 143 пілотних проєктів. JACARDI координується Італійським

національним інститутом здоров'я й отримав 53 мільйони євро фінансування від Єврокомісії. Ініціатива об'єднує 21 європейську країну, включно з Україною, залучивши 76 партнерів та понад 300 експертів у сфері охорони здоров'я.

JACARDI тестуватиме та пропонуватиме рішення протягом усього шляху пацієнта, включаючи профілактику, раннє виявлення, лікування, догляд та самоконтроль.

У КИЄВІ ПРОВЕЛИ ТРЕНІНГ З ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ДУХОВЕНСТВА

27 листопада 2023 року у Києві Центр громадського здоров'я з міжнародною гуманітарною організацією IsraAID провели для духовенства Православної Церкви України та Української Греко-Католицької Церкви дводенний тренінг з психічного здоров'я на тему: "Психосоціальна підтримка в кризових ситуаціях".

Мета тренінгів – підвищення знань з психічного здоров'я та навичок надання психосоціальної підтримки прихожанам церков.

На заході обговорили:

- вплив подій в Україні на психічне здо-

ров'я населення;

- відмінності між стресом, кризою і травмою;
- типи поведінки у стресових ситуаціях за моделлю BASIC Ph;
- посттравматичне зростання і резильєнтність;
- принципи та техніки підтримки підтримуючого слухання;
- управління своїми емоціями;
- роль священнослужителів у стресових ситуаціях;
- перша психологічна допомога.

